

MAN-001-001912

Seat No. _____

B. A. (Economics) (Sem. VI) (CBCS) Examination

March / April - 2018

Paper - 17 : Micro Economics - 2

Faculty Code : 001

Subject Code : 001912

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખાં છે.
(૨) સ્પષ્ટ અને મુદ્દાસર જવાબ લખો.
(૩) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.
(૪) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.

૧ સરેરાશ ખર્ચ અને સીમાંત ખર્ચ વચ્ચેના સંબંધો આકૃતિ સહિત સમજાવો. ૧૪

અથવા

૧ પૂર્ણહરીફાઈ એટલે શું ? તેનાં લક્ષણો વર્ણવો. ૧૪

૨ સરેરાશ આવક, સીમાંત આવક અને કુલ આવકના ખ્યાલો ઉદાહરણ આપી સમજાવો. ૧૪

અથવા

૨ પૂર્ણહરીફાઈમાં પેટીની ટૂંકાગાળાની સમતુલા આકૃતિ સહિત સમજાવો. ૧૪

૩ ઈજારાનો અર્થ આપી ઈજારાનાં લક્ષણો જણાવો. ૧૪

અથવા

૩ ઈજારાયુક્ત હરીફાઈ હેઠળ ટૂંકાગાળામાં પેટી અને જૂથની કિંમત નિર્ધારણની પ્રક્રિયા સમજાવો. ૧૪

૪ કિંમત ભેદભાવ એટલે શું ? તે ક્યારે શક્ય અને નફાકારક બને છે ? ૧૪

અથવા

૪ પૂર્ણહરીફાઈમાં પેટીની લાંબાગાળાની સમતુલા આકૃતિ સહિત સમજાવો. ૧૪

- ૫ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)
- (૧) ઈજારાના દૂષણો
 - (૨) કુલ અસ્થિર ખર્ચનો ખ્યાલ આકૃતિ સાથે સમજાવો.
 - (૩) વસ્તુ-વૈવિધ્ય
 - (૪) ઈજારાયુક્ત હરીફાઈના લક્ષણો.

૧૪

ENGLISH VERSION

- Instructions :**
- (1) Each question carries equal marks.
 - (2) Give clear and to the point answers.
 - (3) Figures to the right indicate marks.
 - (4) Answer with diagram where it's require.

- 1 Explain the relationship between average cost and marginal cost with figure. 14

OR

- 1 What is perfect Competition ? Narrate its characteristics. 14

- 2 Explain with illustration the concept of average revenue, marginal revenue and total revenue. 14

OR

- 2 Explain with the help of diagram the short-run equilibrium of a firm under perfect competition. 14

- 3 Define monopoly. Explain the features of monopoly. 14

OR

- 3 Explain the price determination in short run of a group and a firm in monopolistic competition. 14

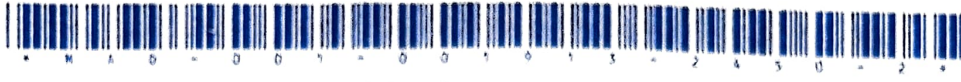
- 4 What is price discrimination ? When does it become possible and profitable ? 14

OR

- 4 Explain with the help of diagram the Long-run equilibrium of a firm under perfect competition. 14

- 5 Write short notes : (any two) 14

- (1) Monopoly Defect's
- (2) Explain the concept of total variable cost with diagram.
- (3) Product-differentiation.
- (4) Characteristics of monopolistic competition.

MAO-001-001913

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) (CBCS) Examination

March / April - 2018

Economics : Paper - 18

(Dev. & Eco. of Environment - 2)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001913

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) જમણી બાજુનાં અંક ગુણ દર્શાવે છે.
(૨) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- ૧ પર્યાવરણનો અર્થ આપી તેની સમતુલાનું મહત્વ સમજાવો. ૧૪
અથવા
- ૧ પર્યાવરણની સમસ્યા વિગતે સમજાવો. ૧૪
- ૨ ભારતમા ઔદ્યોગિક પ્રદૂષણના પ્રશ્નો સમજાવો. ૧૪
અથવા
- ૨ ભારતમાં કૃષિવિકાસ અને પર્યાવરણની સમસ્યાઓ ચર્ચો. ૧૪
- ૩ ભારતમાં પર્યાવરણ ચળવળની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૩ ટકાઉ વિકાસનો અર્થ અને તેના નિર્દેશકો સમજાવો. ૧૪
- ૪ પર્યાવરણનું રક્ષણ અને વિકાસનો પ્રશ્ન સમજાવો. ૧૪
અથવા
- ૪ પર્યાવરણમિત્ર ઉત્પાદનના ફાયદાઓ સમજાવો. ૧૪
- ૫ ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : (કોઈ પણ બે) ૧૪
(૧) પર્યાવરણમિત્ર ઉત્પાદનની અસરો.
(૨) વિકાસનીતિમાં ફીની જરૂરીયાત
(૩) પર્યાવરણનું કાર્યક્ષેત્ર
(૪) આર્થિક વિકાસની વ્યાખ્યા

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Figures of right indicates marks.
(2) All questions are compulsory.

1 Explain the meaning and important of environment balance. 14

OR

1 Explain the problem of environment in detail. 14

2 Explain the problems of industrial pollution in India. 14

OR

2 Discuss the problems of environment and agriculture development in India. 14

3 Discuss the environmental movement in India. 14

OR

3 Explain the meaning and indicators of sustainable development. 14

4 Explain the problem and protection of environment. 14

OR

4 Explain the benefits of eco-friendly production. 14

5 Write short notes : (any two) 14

(1) Effects of eco-friendly production.

(2) Need of charge in development policy.

(3) Scope of environment.

(4) Definition of economic development.

MAP-001-001915

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) (CBCS) Examination

March / April - 2018

Economics : Paper - XIX

(Intro. of Social Research - II)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001915

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) જમણી બાજુના આંક ગુણ દર્શાવે છે.
(૨) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૧	વિજ્ઞાનનો અર્થ અને તેના લક્ષણો સમજાવો.	૧૪
	અથવા	
૧	વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિના તત્ત્વો અને સીધાનો સમજાવો.	૧૪
૨	સામાજિક સંશોધનનો અર્થ અને લક્ષણો સમજાવો.	૧૪
	અથવા	
૨	સામાજિક સંશોધનના પ્રકારો સમજાવો.	૧૪
૩	પ્રાયોગિક સંશોધન વિશે વિગતે સમજૂતી આપો.	૧૪
	અથવા	
૩	પરીકલ્પનાના અર્થ અને લક્ષણો સમજાવો.	૧૪
૪	પરીકલ્પનાનું મહત્ત્વ અને મર્યાદાઓ સમજાવો.	૧૪
	અથવા	
૪	સંશોધન ડિઝાઈન તૈયાર કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાના મુદ્દાઓ ચર્ચો.	૧૪
૫	ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : (કોઈ પણ બે)	૧૪
	(૧) વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિના લક્ષણો	
	(૨) સામાજિક સંશોધનના હેતુઓ	
	(૩) વર્ણનાત્મક સંશોધન	
	(૪) પરીકલ્પનાનાં કાર્યો.	

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) Figures of right indicate marks.
- (2) All questions are compulsory.

- 1 Explain the meaning and characteristics of science. 14
- OR
- 1 Explain the elements and steps of scientific method. 14
- 2 Explain the meaning and characteristics of social research. 14
- OR
- 2 Explain the types of social research. 14
- 3 Explain the experimental research in detail. 14
- OR
- 3 Explain the meaning and characteristics of hypothesis. 14
- 4 Explain the importance and limitations of hypothesis. 14
- OR
- 4 Discuss the important point to be taken to consideration while preparing research design. 14
- 5 Write short answers : (any two) 14
- (1) Characteristics of scientific method
 - (2) Objectives of social research
 - (3) Descriptive research
 - (4) Functions of hypothesis.

MAQ-001-001917

Seat No. _____

Third Year B. A. (Sem. VI) (CBCS) Examination
March / April - 2018

Economics : Paper - 20
(International Trade & India (2014))
(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001917

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં લખો.
(૨) જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ ભારતના વિદેશ વ્યાપારના બંધારણમાં આવેલા પરિવર્તનો જણાવો. ૧૪
અથવા
- ૧ ૧૯૯૧ પછીની ભારતની વિદેશ વ્યાપારની દિશા સમજાવો. ૧૪
- ૨ લેણદેણની તુલાની અસમતુલા નિવારવાના ઉપાયો દર્શાવો. ૧૪
અથવા
- ૨ ભારતની પ્રતિકૂળ લેણદેણની તુલાના ખાધના કારણો જણાવી, ૧૪
ભારતીય અર્થતંત્ર પર તેની અસરો જણાવો.
- ૩ વિનિમય દર નિર્ધારણને માંગ અને પુરવઠાનો સિદ્ધાંત સમજાવો. ૧૪
અથવા
- ૩ વિનિમયદર નિર્ધારણનો સમખરીદશક્તિનો સિદ્ધાંત સમજાવો. ૧૪
- ૪ ભારતની વર્તમાન વિદેશ વ્યાપારનીતિ સમજાવો. ૧૪
અથવા
- ૪ ભારતીય અર્થતંત્ર પર આંતરરાષ્ટ્રીય અર્થતંત્રની વર્તમાન વલણોની ૧૪
અસરો જણાવો.

- ૫ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે)
- (૧) આયાત-નિકાસનું વિશ્લેષણ
 - (૨) લેણદેણની તુલામાં ઉદભવતી ખાધના કારણો જણાવો
 - (૩) સ્થિર વિનિમયદર સમજાવો.
 - (૪) આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપાર માટેના કારણો.

૧૪

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) Write answer of every question on main answer book.
- (2) Figures of right side indicate marks of questions.

- 1 Examine change in the structure of foreign trade in India. 14
OR
- 1 Explain after 1991 direction of Indian foreign trade. 14
- 2 Show the remedies of eliminate the deficit in the balance of payment. 14
OR
- 2 Examine reasons for deficit of balance of payment in India and describing its impact on Indian economy. 14
- 3 Explain the demand and supply theory of exchange rate. 14
OR
- 3 Explain the purchasing power parity theory of regarding exchange rate determination. 14
- 4 Explain the current foreign trade policy of India. 14
OR
- 4 Explain the impacts of current trends of international economy on Indian economy. 14
- 5 Write short notes : (any two) 14
 - (1) An analysis import – export.
 - (2) Give the reasons causing deficit in the balance of payment.
 - (3) Explain the fixed exchange rate.
 - (4) The reasons for international trade.

MAR-001-001918

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) (CBCS) Examination

March / April - 2018

Economics : Paper - 21

(Keynesian, Modern & Indian Economic Thought (2014))

Faculty Code : 001

Subject Code : 001918

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

૧ મૂડીની સીમાંત કાર્યક્ષમતાનો ખ્યાલ સમજાવો. મૂડીની સીમાંત કાર્યક્ષમતા નક્કી કરતાં પરિબલો સમજાવો. ૧૪

અથવા

૧ કેઈન્સનો રોજગારીનો સિદ્ધાંત સમજાવો. તેનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪

૨ મિલ્ટન ફ્રીડમેનનું આર્થિક વિચારોના ઈતિહાસમાં પ્રદાન ચર્ચો. ૧૪

અથવા

૨ જોસેફ એ. શુમ્પીટરના મુખ્ય આર્થિક વિચારો જણાવો. તેનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪

૩ ગાંધીજીના વાલીપણા અને વિકેન્દ્રીકરણ અંગેના વિચારો વિગતે સમજાવો. ૧૪

અથવા

૩ દાદાભાઈ નવરોજી અને મહાદેવ ગોવિંદ રાનડેના મુખ્ય આર્થિક વિચારોની સમજૂતી આપો. ૧૪

૪ અમર્ત્ય સેનનો સામાજિક પસંદગીનો સિદ્ધાંત સમજાવો. નવિન કલ્યાણલક્ષી અર્થશાસ્ત્રમાં સેનનું પ્રદાન ચર્ચો. ૧૪

અથવા

૪ જગદીશ ભગવતીના આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપાર અંગેના વિચારો જણાવો. તેનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪

૫ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે) ૧૪

(૧) મહાલનોબીસ મોડેલ

(૨) વપરાશ વિધેય

(૩) જગદીશ ભગવતીના આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપાર અંગેના વિચારો

(૪) કૌટિલ્યના અર્થશાસ્ત્રની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ.

ENGLISH VERSION

- 1 Explain the concept of Marginal Efficiency of Capital. 14
Explain the factors affected marginal efficiency of capital.
- OR
- 1 Explain the employment theory of Prof. Keynes. 14
Evaluate it.
- 2 Discuss the contribution of Milton Friedman in 14
history of economic thought.
- OR
- 2 State the main economic ideas of Joseph A. Schumpeter. 14
Evaluate it.
- 3 Explain Gandhiji's ideas of Trusteeship and 14
Decentralization.
- OR
- 3 Explain main economic ideas of Dadabhai Navaraji 14
and Mahadev Govind Ranade.
- 4 Explain social choice theory of Amartya Sen. 14
Discuss Sen's contribution in new welfare economics.
- OR
- 4 State Jagdish Bhagavati's thought on international 14
trade. Evaluate it.
- 5 Write short note : (any two) 14
- (1) Mahalanobis Model
 - (2) Consumption Function
 - (3) Jagdish Bhagavati's thought on international trade
 - (4) Main characteristics of Kautilya's Economics

MAS-001-001919

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) (CBCS) Examination

March / April - 2018

Economics : Paper - 22

(Welfare Eco. - II)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001919

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.
(૨) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૧	કલ્યાણલક્ષી અર્થશાસ્ત્રનો અર્થ આપી તેનું મહત્વ ચર્ચો.
અથવા	૧૪
૧	કલ્યાણના માપનમાં રહેલી મુશ્કેલીઓ ચર્ચો.	૧૪
૨	કલ્યાણનો પ્રશિષ્ટ અભિગમ સમજાવો.
અથવા	૧૪
૨	સામાજિક કલ્યાણનો ખ્યાલ વિગતે ચર્ચો.	૧૪
૩	પેરેટોનો કલ્યાણનો મહત્તમીકરણનો ખ્યાલ સમજાવો.
અથવા	૧૪
૩	ઉત્પાદન મહત્તમીકરણ વિશે વિગતે સમજૂતી આપો.	૧૪
૪	કાલ્ડોર-હિક્સનો કલ્યાણનો સિદ્ધાંત ચર્ચો.
અથવા	૧૪
૪	સ્કિટોવ્સ્કીનો કલ્યાણનો સિદ્ધાંત સમજાવો.	૧૪
૫	ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : (ગમે તે બે)
(૧) સેમ્યુલ્સનનો કલ્યાણનો સિદ્ધાંત
(૨) મુલ્યનિર્ધારણ અને કલ્યાણલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર
(૩) માર્શલનો કલ્યાણનો ખ્યાલ
(૪) વપરાશ મહત્તમીકરણનો ખ્યાલ	૧૪

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) Figures of right indicate marks.
- (2) All questions are compulsory.

1 Give the meaning of welfare economics and discuss its importance. 14

OR

1 Discuss the problems of welfare measurement. 14

2 Explain the classical approach of welfare. 14

OR

2 Discuss the concept of social welfare in detail. 14

3 Explain the peretian concept of welfare optimum. 14

OR

3 Explain the production optimum in detail. 14

4 Discuss the welfare theory of Kaldor-Hicks. 14

OR

4 Explain the welfare theory of Scitovsky. 14

5 Write answers in short : (any two) 14

- (1) Welfare theory of Samuelsons
- (2) Value judgment and welfare economics
- (3) Welfare concept of Marshal
- (4) Concept of the consumption optimum.

MAL-001-001602

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) (CBCS) Examination

March / April - 2018

Hindi : Paper-6

(Compulsory) (Kurukshetra - Vyakran)
(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001602

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

सूचना :

- (१) सभी प्रश्नों के उत्तर देना अनिवार्य है ।
(२) सभी प्रश्नों के अंक दाहिनी ओर निर्दिष्ट है ।

१ कवि दिनकर का जीवन परिचय देते हुए उनके व्यक्तित्व एवं कृतित्व पर प्रकाश डालिए । १४

अथवा

१ 'कुरुक्षेत्र' खण्डकाव्य की संक्षिप्त कथा अपने शब्दों में लिखकर उसके उद्देश्य पर प्रकाश डालिए । १४

२ खण्डकाव्य के लक्षणों के आधार पर 'कुरुक्षेत्र' की समीक्षा कीजिए । १४

अथवा

२ 'कुरुक्षेत्र' काव्य के आधार पर भीष्म पितामह की चारित्रिक विशेषताएँ स्पष्ट कीजिए । १४

३ 'कुरुक्षेत्र' खण्डकाव्य के आधार पर युधिष्ठिर का चरित्र-चित्रण कीजिए । १४

अथवा

३ " 'कुरुक्षेत्र' में दिनकरजी ने महाभारत के प्राचीन पात्रों के माध्यम से आधुनिक युगबोध प्रस्तुत किया है ।" समझाईए । १४

४ भावपक्ष एवं कलापक्ष की दृष्टि से 'कुरुक्षेत्र' का मूल्यांकन कीजिए ।

अथवा

४ 'कुरुक्षेत्र' में वर्णित प्रमुख समस्याओं पर अपने विचार प्रस्तुत कीजिए ।

५ (अ) हिन्दी प्राध्यापक के पद हेतु आवेदनपत्र तैयार कीजिए ।

अथवा

(अ) बैंक में खाता खुलवाने के लिए पत्र का प्रारूप तैयार कीजिए ।

(ब) शीर्षक देते हुए एक भावात्मक कहानी अपने शब्दों में लिखिए ।